



## TEJPIACI FIGYELŐ

### TEJFELVÁSÁRLÁS

A tej felvásárlási ára az elmúlt évben több mint 25 %-kal csökkent a 2008. évi bázishoz mérten, miközben a felvásárolt mennyiség is csökkent közel 5 %-kal.

A tejfelvásárlás 2009. decemberben 94,35 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,79 %, míg az átlag fehérjetartalom 3,37 % volt. A felvásárolt tej átlagára 64,73 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 63,92 Ft/kg volt. Az átlagár 2009. decemberben 7,5 %-kal maradt el a bázis szinttől. A felvásárolt tej 98,61 %-a volt extra minőségű.

A mezőgazdasági termékértékesítés keretében a felvásárolt tej mennyisége 2009. évben az adatszolgáltatók jelentése alapján 1 034 175 tonna, amely 4,91 %-kal alacsonyabb az elmúlt évinél. Az adatokból megállapítható, hogy ez évben ismét a közvetlenül termelőtől történő tejfelvásárlás a domináns és a társvállalati alapanyag forgalom 50 % körülire csökkent. A felvásárolt tej átlagára 60,12 Ft/kg, amely a zsír, fehérje és egyéb beltartalmi értékek miatt kifizetett többletet, illetve levonást is magában foglalja.

A nyerstej termelői árának nemzetközi összehasonlítását külön táblázat tartalmazza, de kiemelésre méltó, hogy a hazai nyerstej termelői ára 2009. évben folyamatosan az EU átlagár alatt volt, jelenleg is a 22. helyen állunk az EU 27 ranglistán - és az USA és Új-Zéland árainál is csak körülbelül 3,50 Ft/kg-mal magasabb a magyar ár.

2010. januárban a tej felvásárlás 98,58 % a bázishoz mérten, az átlag zsírtartalom 3,81 %, ugyanezen érték a fehérje vonatkozásában 3,36 %. (A megadott % m/m-re vonatkozik.) A felvásárolt tej átlagára 66,20 Ft/kg, amely 1 %-kal magasabb a bázisnál, az extra tej alapára 65,22 Ft/kg. Az extra tej részaránya 98,39 %, amely 0,95 %-kal alacsonyabb a bázisnál.

### BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS

A belföldi értékesítés 2009. évben folyadék egyenértékben kifejezve a bázishoz mérten 96,49 %, ugyanez zsíralapon 100,95 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve decemberben 100,17 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 111,86 %.

A 2009. évi belföldi értékesítést termékcsoportonként vizsgálva megállapítható, hogy 2009. évben az Edami sajt 19,50 %-kal, az Ömlesztett sajt eladása 6,64 %-kal, a Krémfehér sajt 5,47 %-kal több mint a bázis időszakban értékesített mennyiség. A Trappista sajt értékesítése megközelíti a bázist, a többi érlelt és friss sajt értékesítése 16-30 %-kal marad el az előző évi szinttől. A túró értékesítés, amely a sajt, túró kategórián belül 54 %-os részarányt képvisel 4,5 %-kal marad el a bázistól.

A fogyasztói tejértékesítés 2009. évben 6 %-kal marad el a bázistól. Az összes hazai gyártású fogyasztói tejértékesítésen belül a 2,8 % zsírtartalmú tej ma is 70 %-ot képvisel, az ettől eltérő zsírtartalmú tejek esetében viszont a polcokon döntő szerepet a külföldről származó tejek kapják.

2009. I-XI. hónapokban több mint 154 ezer tonna tej és tejszín került be külföldről a piacra, ez a mennyiség a fele a hazai előállítású tej és tejszín 2009. évi értékesítésének. Ezen időszak alatt közel 35 ezer tonna sajtot, illetve túrot hoztak be (zömében Trappista néven, piros cryovacba csomagolva), holott a hazai termelésű érlelt és ömlesztett sajtból mindössze 25,6 ezer tonna volt az értékesítés 2009. évben.

A tejszín értékesítés 2009. évben 101,70 %, a vaj és vajkészítmény értékesítés 103,50 %, a sűrített tejértékesítés 88,06 % a bázishoz mérten. Tejporból összesen 40 tonna termelést jelentettek a feldolgozók 2009. évben, amelyből 37 tonna talált gazdára belföldön.

A savanyított tejtermékek forgalma 3,67 százalékkal haladja meg a bázist, ezen belül a joghurt 11,39 %-kal, a gyümölcs joghurt 5,80 %-kal, a kefir 0,35 %-kal több az előző év azonos időszakához mérten. A tejföl értékesítés, amely a kategórián belül 46 %-kal részesedik 5,33 %-kal haladta meg a bázist.

A belföldi értékesítés 2010. januárban folyadék egyenértékben közel 5 %-kal, míg zsíregyenértékben 8 %-kal maradt el a bázistól. Termékcsoportonként vizsgálva is általában 2-5 %-kal maradt el az értékesítés az elmúlt év azonos időszakától. A Hajdú sajt, a kefir és a tejföl értékesítése nőtt.

Az AKI feldolgozói értékesítési árait vizsgálva megállapítható, hogy 2010. januárban a termékek ára 1 - 13 %-kal elmaradt az előző év azonos időszakának árszintjétől, kivétel a joghurt és a gyümölcs joghurt, amelynél 1-6 %-os áremelkedés volt. A fogyasztói tejek esetében 8 % körüli volt az árcsökkenés, kivétel az UHT tej, ahol minimális áremelés tapasztalható.

Érdekes és elgondolkodtató képet mutat az AKI árfigyelésében a feldolgozók értékesítési árának és a fogyasztói áraknak az összevetése 2010. január hónapban az alábbi három jelentősebb volument képviselő terméknél:

Termék megnevezés	Feldolgozói értékesítési ár		Fogyasztói ár	
	Ft/kg		Ft/kg	
2,8 % zsírtartalmú UHT tej	138,61		246,70	
Félzsíros tehéntúró 0,25 kg	596,88		1 054,44	
Trappista sajt	903,97		1 550,12	

#### AZ EXPORT ÉS A KÉSZLETEK

A 2009. évben a késztermék export folyadék egyenértékben 111,26 %, zsíralapon számolva pedig 129,29 % a bázishoz viszonyítva.

A feldolgozók által exportált alapanyagtej 58,85 % a bázishoz mérten, ez 105 526 tonnának felel meg. Ez az adat a termelők által közvetlenül exportált alapanyag tej mennyiségét nem tartalmazza.

A bázishoz mérten a Tejföl exportja közel hat és félszeres, a Fogyasztói tej közel kétszeres. Vaj és vajkészítményből 1 293 tonna volt az export, míg tejpör nem került kiszállításra.

#### A TEJ ÉS TEJTERMÉK IMPORT-EXPORT ALAKULÁSA FŐBB TERMÉKCSOPORTONKÉNT A KSH ADATBÁZIS ALAPJÁN

IMPORT						
Áruosztály	2005. év/ tonna	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009.I-XI. tonna	2009/2008 %
0401	54 580	72 916	123 980	114 189	154 221	135,06
0402	4 375	6 090	6 375	7 099	8 610	121,28
0403	22 062	25 521	34 282	33 853	34 755	102,66
0404	5 181	12 851	9 750	10 188	4 154	40,77
0405	3 430	5 200	5 636	4 419	4 632	104,82
0406	20 047	32 555	39 175	36 235	35 239	97,25
<b>Ezer USD</b>	191 046	232 856	356 637	379 072	302 613	79,83

EXPORT						
Áruosztály	2005. év/ tonna	2006 év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009.I-XI. tonna	2009/2008 %
0401	104 940	228 309	273 855	337 776	229 708	68,01
0402	852	1 807	2 671	2 981	2 445	82,02
0403	542	6 040	22 595	18 146	12 913	71,16
0404	16 148	21 571	43 164	30 764	17 859	58,05
0405	1 869	2 007	1 922	1 304	1 466	112,42
0406	17 109	13 654	11 240	10 841	11 726	108,16
<b>Ezer USD</b>	118 331	144 590	218 204	256 002	171 572	67,02

Áruosztály: 0401 – tej, tejszín nem sűrítve, édesítő anyag nélkül; 0402 – tej, tejszín sűrítve; 0403 – író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir, sűrítve is, édesítve, ízesítve; 0404 – tejsavó, m.n.e. természetes tej alkotórészeket tartalmazó készítmény, sűrített; 0405 – vaj és tejből nyert más zsír és olaj; 0406 – sajt és túró

A készlet 2010. január 31-én folyadék egyenértékben kifejezve 25 %-kal alacsonyabb a bázisnál, míg zsíralapon számolva 38 %-kal a 2009. január végén mértnél.